

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

INFORMACJA
o stanie środowiska na terenie
powiatu bielskiego

1	DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO – KONTROLNA I BADAWCZA.....	2
1.1	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ.....	2
1.2	MONITORING ŚRODOWISKA.....	2
2	POWIETRZE.....	3
2.1	EMISJA.....	3
2.2	IMISJA.....	5
3	STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	6
3.1	KLASYFIKACJE WÓD.....	6
3.1.1	<i>Ostatnie wyniki kontroli obiektów położonych na obszarze zlewni Orlanki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.....</i>	<i>9</i>
3.2	JAKOŚĆ WÓD RZEKI NURZEC.....	9
3.2.1	<i>Ostatnie wyniki kontroli obiektów położonych na obszarze zlewni Nurca w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.....</i>	<i>10</i>
4	WODY PODZIEMNE.....	11
5	GOSPODARKA ODPADAMI.....	12
5.1	ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	13
6	HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY.....	16
7	POŁA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	18
8	OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI.....	18
9	KONTROLE INTERWENCYJNE.....	19

1 Działalność inspekcyjno – kontrolna i badawcza

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązek:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Cele działalności inspekcyjno – kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, tworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz propozycji zgłaszanych przez organy samorządowe.

1.1 ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na jednostkach organizacyjnych podejmowania działań, które w konsekwencji mają spowodować zmniejszenie ich negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z przysługującymi kompetencjami może zastosować różnego rodzaju środki dyscyplinujące, między innymi:

- wydać zarządzenia pokontrolne,
- wydać decyzję wyznaczającą termin usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia a także znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, wydać decyzję wstrzymującą działalność zakładu,
- wymierzyć karę pieniężną za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierować wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań związanych z ich właściwością,
- zastosować karę grzywny (mandat karny),
- skierować wniosek do sądu i organów ścigania.

W rejestrze obiektów kontrolowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku na terenie powiatu bielskiego znajdują się 95 podmiotów i obiektów gospodarczych mających wpływ na stan środowiska.

W okresie od października 2006 r. (tj. przekazania poprzedniej informacji o stanie środowiska powiatu) do września 2007 r. przeprowadzono 30 kontroli w najbardziej uciążliwych podmiotach i obiektach na terenie powiatu. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadkach stwierdzanych przekroczeń wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

1.2 MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej główny zakres prac prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat

Ochrony Środowiska w Warszawie. System PMS składa się z 3 głównych bloków zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMS realizowane są głównie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Stanowią one również wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska. Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring wód podziemnych,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych,
- monitoring odpadów niebezpiecznych.

Aktualne wyniki kontroli i badań stanu środowiska na terenie powiatu przedstawiono poniżej.

2 Powietrze

2.1 EMISJA

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie województwa to: węglowodory aromatyczne i alifatyczne, alkohole, octan etylu i ksylen oraz inne zanieczyszczenia.

Na terenie powiatu bielskiego największymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe zlokalizowane w Bielsku Podlaskim. Do zakładów kontrolowanych przez WIOŚ należą:

- „Mlekovita” Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim.
- Zakład Mięсны „NETTER” Czyżew Zakład w Bielsku Podlaskim.
- Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe „MAKSUD” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim
- „SUEMPOL” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim
- P.P.H.U. „SOKÓŁ” w Brańsku
- Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „RoIMlek” J. Arnold, A. Siemieńczuk w Bielsku Podlaskim

Wyniki ostatnich kontroli tych obiektów przedstawiono poniżej:

- **„Mlekovita” Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kotłownia zakładowa wyposażona w 3 kotły o mocy 6,5 MW każdy. Spaliny odprowadzane są do powietrza za pośrednictwem baterii cyklonów emitorem ceramicznym o wys. 60 m. Zakład posiada pozwolenie zintegrowane, dla instalacji: zakładu przetwórstwa mleka i produkcji wyrobów

- mleczarskich w Bielsku Podlaskim. Pozwolenie obejmuje m. in. warunki wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza. Termin ważności pozwolenia ustalono na okres 10 lat od daty otrzymania decyzji. W wyniku kontroli stwierdzono, że zakład wywiązuje się z obowiązku prowadzenia (co najmniej dwukrotnie w ciągu roku) pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów. Przeprowadzony w trakcie kontroli obiektu pomiar emisji zanieczyszczeń z kotła OKR – 5 Nr 1 nie wykazał przekroczeń. W zakładzie znajdują się również urządzenia i instalacje z których emisja zanieczyszczeń może się przyczynić do zubażania warstwy ozonowej. Urządzenia mają założone karty obsługi technicznej i naprawy, które są zgodne z obowiązującymi wzorami. Obowiązkowe sprawdzanie szczelności urządzeń (zawierających od 3 kg do 30 kg substancji kontrolowanych) wykonywane jest przez PHU „RolMlek” J. Arnold, A. Siemieńczuk. Urządzenia instalacje zawierające substancje kontrolowane nie były oznakowane („niebezpieczne dla warstwy ozonowej”).
- **Zakład Mięсны „NETTER” Czyżew Zakład w Bielsku Podlaskim.** Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kotłownia zakładowa wyposażona w 2 kotły o mocy nominalnej 2,2 MW każdy (wyposażone w indywidualny odpylacz cynkowy), spaliny odprowadzane są kominem stalowym wolnostojącym o wys. 35 m. Źródło emisji stanowią także procesy technologiczne (parzenie i wędzenie) w których używane są komory wędzarnicze wyposażone, w dymogeneratory oraz tzw. układy myjki dymu do ograniczenia emisji substancji zanieczyszczających. Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z kotłowni oraz procesów technologicznych z dnia 22.03.2005 r. wydaną przez Starostę Powiatowego. Termin ważności pozwolenia do 31.03.2015 r. Firma wywiązuje się z obowiązku wykonywania dwukrotnie w ciągu roku pomiarów wielkości emisji zanieczyszczeń z eksploatowanych kotłów. Pomiary przeprowadzone w kwietniu i październiku 2006 r. nie wykazały przekroczeń wielkości dopuszczalnych ustalonych pozwoleniem Starosty Powiatowego. W dniu kontroli dokonano pomiaru wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza z komory wędzarniczej. Przekroczeń nie stwierdzono.
 - **Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe „MAKSUD” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: wytwórnia mas bitumicznych wyposażona w instalacje produkcyjną, zbiorniki magazynowe asfaltu oraz oleju opałowego oraz zespół dozowania kruszywa; kotłownia przedsiębiorstwa, w której podjęto działania mające na celu wymianę dotychczas eksploatowanych kotłów na nowe opalane węglem kamiennym oraz składowiska kruszywa. Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z wytwórni mas bitumicznych z dnia 19.06.2006 r. wydaną przez Starostę Powiatowego. Termin ważności pozwolenia do 31.05.2016 r. W trakcie kontroli prowadzony był montaż węzła betoniarskiego TECWILL typu COBRA. Eksploatacja tej instalacji wymaga pozwolenia na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza. W wyniku kontroli nakazano wystąpienie z wnioskiem do Starosty Powiatowego w sprawie uregulowania stanu formalno – prawno w zakresie emisji zanieczyszczeń z procesów produkcji betonu. Zarządzenie zostało wykonane.
 - **„SUEMPOL” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** Źródła emisji zanieczyszczeń spełniają wymogi techniczne. Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji wędzarniczej z dnia 12.07.2006 r. wydaną przez Starostę Powiatowego. Termin ważności pozwolenia do 30.06.2016 r. Ze względu na moc kotłów podmiot zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej. Przeprowadzony został w czasie kontroli pomiar emisji zanieczyszczeń z instalacji wędzarniczej. Przekroczeń nie stwierdzono.

- **P.P.H.U. „SOKÓŁ” w Brańsku** Źródłami zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza są: kocioł o mocy cieplnej 17 kW, pracujący na potrzeby ubojni, zanieczyszczenia odprowadzane są kominem murowanym o wysokości ok. 10 m; kocioł o mocy cieplnej 22 kW, eksploatowany na potrzeby c.o. i c.w.u. w zakładzie, zanieczyszczenia kierowane są do powietrza emitorem stalowym o wysokości ok. 9 m; kocioł o mocy cieplnej 80 kW, pracujący na potrzeby pary technologicznej przy produkcji wędlin, spaliny odprowadzane do powietrza kominem murowanym o wysokości ok. 9 m oraz instalacja wędzenia wyrobów – dwie komory wędzarnicze (tradycyjne) 2 – wózkowe, zanieczyszczenia odprowadzane do powietrza kominem murowanym o wysokości ok. 10 m. Ze względu na moc cieplną eksploatowanych kotłów kontrolowany podmiot jest zwolniony z obowiązku posiadania pozwolenia na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza. Wymagana jest decyzja na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z prowadzonych procesów technologicznych tj. z instalacji wędzenia wyrobów. W wyniku kontroli nakazano wystąpienie z wnioskiem do starosty Bielskiego o uregulowanie stanu formalno – prawnego w tym zakresie. Zarządzenie zostało wykonane.
- **Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „RoIMlek” J. Arnold, A. Siemieńczuk w Bielsku Podlaskim** W zakładzie prowadzony jest obrót substancjami zubożającymi warstwę ozonową (kontrolowanymi), obsługa techniczna urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane. Podmiot posiada wymagane dokumenty dotyczące prowadzonej działalności (aktualne świadectwo kwalifikacji, ewidencję substancji kontrolowanych, oznakowane urządzenia zawierające substancje kontrolowane). Zakład przekazał również za rok 2004 i 2005 w.w ewidencje do Biura ochrony warstwy Ozonowej w Warszawie.

Bilansowe wielkości emisji dla poszczególnych zanieczyszczeń za 2006 rok przedstawiały się w powiecie bielskim następująco:

- dwutlenek azotu (NO_2) – 98,0 Mg/rok;
- dwutlenek siarki (SO_2) – 115,8 Mg/rok;
- tlenek węgla (CO) – 350,3 Mg/rok;
- dwutlenek węgla (CO_2) – 54325,1 Mg/rok;
- pył ogółem – 127,1 Mg/rok.

2.2 IMISJA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie woj. podlaskiego badania imisji prowadzone są głównie w miastach. Podstawowy program pomiarowy obejmuje pobór prób i oznaczenie dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2) i pyłu zawieszonego.

Na terenie powiatu bielskiego oceny jakości powietrza dokonano na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną. Cykl badawczy został zrealizowany w okresie od lutego 2003 r. do stycznia 2004 r.

Szczegółowe wyniki badań zawarto w opracowaniu „Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego” z 2004 r. oraz dostępne są stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.wios.bialystok.pl) w dziale publikacje.

Wykonana w 2007 roku aktualna ocena jakości powietrza w województwie (art.89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) wskazuje, że strefę - powiat bielski zaliczono do wynikowej klasy A, dla której poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej. Pozwala to na sformułowanie następujących wniosków dotyczących powiatu bielskiego:

1. Wyniki badań, w odniesieniu do obowiązujących norm dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w powietrzu atmosferycznym wskazują na dobrą jakość powietrza na terenie powiatu bielskiego.
2. Nie stwierdzono przekroczeń średniorocznych dopuszczalnych stężeń SO₂, NO₂, i benzenu. Wartości były znacznie niższe od norm dopuszczalnych.
3. W sezonie grzewczym obserwowano nieznaczny wzrost zanieczyszczeń SO₂, przypadku NO₂ i benzenu nie obserwowano podobnej zależności.

3 Stan czystości wód powierzchniowych

Zasady prowadzonego monitoringu wód uwzględniają badanie i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Badania przeprowadzone w 2006 roku objęły:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny jakości wody, w tym stopnia eutrofizacji poprzez badania stężeń związków azotu i fosforu oraz w celu określenia odcinków wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.
- monitoring jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków w warunkach naturalnych,
- monitoring wód prowadzony w ujęciach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
- monitoring jakości wód granicznych.

3.1 KLASYFIKACJE WÓD

- **Ogólna ocena jakości wód.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. nr 32 poz. 284). Rozporządzenie wprowadza klasyfikację wód powierzchniowych obejmującą 5 klas jakości tych wód (z uwzględnieniem kategorii jakości wody A1, A2 i A3, określonych w przepisach w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia)
 - **klasa I - wody o bardzo dobrej jakości.** Spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A1. Wartości

wskaźników jakości wody nie wskazują na żadne oddziaływania antropogeniczne;

- **klasa II - wody dobrej jakości.** Spełniają w odniesieniu do większości wskaźników jakości wody wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2. Wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują niewielki wpływ oddziaływań antropogenicznych
 - **klasa III - wody zadowalającej jakości.** Spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2. Wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują umiarkowany wpływ oddziaływań antropogenicznych.
 - **klasa IV - wody niezadowalającej jakości.** Spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A3. Wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych;
 - **klasa V - wody złej jakości.** Nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.
- **Ocena przydatności do bytowania ryb.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).
 - **Ocena przydatności wody do spożycia.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204 poz. 1728).

Na terenie powiatu bielskiego badaniami monitoringowymi prowadzonymi przez Inspektorat objęte są rzeki: Biała, Orlanka oraz Nurzec. Rzeka Orlanka i Nurzec na odcinku ujściowym badane są corocznie, natomiast badania na całej długości prowadzono w przypadku rzeki Orlanki co 3 lata, a rzeki Nurzec co 5 lat. Ostatnie badania rzeki Białej i Orlanki oraz rzeki Nurzec na całej długości prowadzone były w 2004 r. Ocena jakości wód tych rzek została szczegółowo przedstawiona przez Inspektorat w przekazanej do Starostwa „Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego” w październiku 2005 i 2006 r., stąd w niniejszym opracowaniu zacytowano jedynie wnioski z tych badań, które uzupełniono aktualnymi wynikami kontroli źródeł zanieczyszczeń.

Rzeka Orlanka i Biała (dopływ Orlanki)

Rzeka Orlanka jest lewobrzeżnym dopływem Narwi o długości 50,3 km. Na 12,2 km do rzeki Orlanki uchodzi rzeka Biała (o długości 31,2 km), która jest największym lewobrzeżnym dopływem przyjmującym ścieki z Bielska Podlaskiego.

W 2004 roku badaniami stanu czystości objęto całą długość rzeki Orlanki od źródeł do ujścia (w 3 punktach pomiarowych: powyżej miejscowości Orla, poniżej m. Orla i w m. Chraboły) oraz rzeki

Białej w 2 punktach: powyżej i poniżej Bielska Podlaskiego. W roku **2006** badaniami objęto rzekę Orlankę tylko na ujściu do rzeki Narew w m. Chraboły.

Wnioski z badań przeprowadzonych w 2004 r.

1. **Badania rzeki Białej w 2004 roku** wykazały wody IV klasy czystości (niezadowalającej jakości) w przekroju pomiarowym powyżej Bielska Podlaskiego, oraz wody V klasy (złej jakości) poniżej Bielska Podlaskiego. Wskaźnikami klasyfikującymi w badanych punktach były: barwa (powyżej Bielska Podlaskiego), wskaźniki tlenowe (tlen rozpuszczony, $ChZT_{Mn}$, $ChZT_{Cr}$), wskaźniki mikrobiologiczne (ogólna liczba bakterii grupy coli i liczba bakterii coli typu kałowego) oraz wskaźnik biogeny - fosforany (poniżej Bielska).
2. Wyniki badań wykazywały wyraźny, negatywny wpływ odprowadzanych ścieków z Bielska Podlaskiego, które powodują degradację wód rzeki Białej.
3. Ocena ze względu na przydatność do bytowania ryb wykazała, że wody rzeki Białej w badanych punktach pomiarowych nie spełniają kryteriów jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych.
4. Ocena podatności wody rzeki Białej na eutrofizację, wykazała przekroczenie wartości granicznych wskaźników stosowanych przy ocenie eutrofizacji wód powierzchniowych (powyżej których występuje eutrofizacja wód) w punkcie pomiarowym poniżej Bielska Podlaskiego.
5. **Badania rzeki Orlanki w 2004 roku** wykazały wody III klasy czystości (zadowalającej jakości) w punkcie pomiarowym usytuowanym powyżej m. Orla oraz wody IV klasy (niezadowalającej jakości) w przekrojach pomiarowych: poniżej m. Orla i w m. Chraboły (odcinek ujściowy). Wskaźnikami klasyfikującymi rzekę Orlankę w IV klasie w badanych punktach były: barwa, zawiesina (poniżej m. Orla), wskaźniki tlenowe ($ChZT_{Mn}$, $ChZT_{Cr}$), wskaźniki mikrobiologiczne (ogólna liczba bakterii grupy coli i liczba bakterii coli typu kałowego) oraz (w m. Chraboły) wskaźnik biologiczny – indeks saprobowości peryfitonu.
6. Wyniki badań wykazywały negatywny wpływ na Orlankę odprowadzanych ścieków z Bielska Podlaskiego (poprzez rzekę Białą), oraz z miejscowości Orla.
7. Ocena ze względu na przydatność do bytowania ryb wykazała, że wody rzeki Orlanki w badanych punktach pomiarowych nie spełniają kryteriów jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych.
8. Ocena podatności Orlanki na eutrofizację, wykazała przekroczenie wartości granicznych wskaźników stosowanych przy ocenie eutrofizacji wód powierzchniowych (powyżej których występuje eutrofizacja wód) w punkcie pomiarowym powyżej i poniżej miejscowości Orla.

Badania Orlanki w 2006 roku - profil ujściowy w m. Chraboły.

1. Klasyfikacja ogólna wód wykazywała IV klasę ze względu na wartości: BZT_5 , $ChZT_{Mn}$, amoniaku, azotu Kjeldahla, fosforanów, liczby bakterii grupy coli typu kałowego oraz ogólnej liczby bakterii grupy coli. V klasę czystości wykazywały wartości: barwy i $ChZT_{Cr}$. Klasa czystości rzeki nie uległa zmianie w porównaniu do badań z 2004 roku.
2. Ocena wody ze względu na przydatność do bytowania ryb wykazała, że wody rzeki nie spełniają kryteriów, bytowania ryb w warunkach naturalnych ze względu na podwyższone wartości BZT_5 , azotu amonowego, niezjonizowanego amoniaku, azotynów, fosforu ogólnego oraz niskie stężenie tlenu rozpuszczonego (ocena analogiczna jak w 2004 roku).

3. Ocena podatności wody na eutrofizację wykazała przekroczenie wartości kryterialnej fosforu ogólnego (w 2004 roku nie stwierdzono przekroczeń).

3.1.1 OSTATNIE WYNIKI KONTROLI OBIEKTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE ZLEWNI ORLANKI W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

- **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o w Bielsku Podlaskim.** Kontrola gospodarki wodno-ściekowej przeprowadzona w maju 2007 roku nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do rzeki Białej. Analiza prób pobranych z rzeki powyżej i poniżej zrzutu ścieków z oczyszczalni wykazała w obu próbach zły stan wód rzeki Białej (V klasa).
- **„Mlekovita” Sp. z o. o. w Bielsku Podlaskim.** Ostatnia kontrola miała miejsce we wrześniu 2007 roku. W zakładzie powstają ścieki produkcyjne, ścieki socjalne i opadowe. Ścieki opadowe z terenu zakładu są podczyszczane w separatorze lamelowym z komorą osadową i odprowadzane do rzeki Białej poprzez rów odwadniający. Pozostałe rodzaje ścieków powstających w zakładzie, a także ścieki z firmy „Lewar Serwis” sp. z o.o. (w ilości średnio 50 m³ miesięcznie) są kierowane do zakładowej oczyszczalni ścieków, a następnie po oczyszczeniu odprowadzane do rzeki Białej poprzez rów odwadniający. Wyniki badań ścieków oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika, pobranych w trakcie kontroli w dniu 13.09.2007 r., nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń określonych w obowiązującej decyzji. Ścieki odprowadzane z zakładowej oczyszczalni ścieków badane są raz w miesiącu w laboratorium zakładowym w zakresie objętym pozwoleniem zintegrowanym.
- **Oczyszczalni Gminna w Orli.** Kontrola przeprowadzona w lipcu 2006 r. wykazała w ściekach oczyszczonych przekroczenie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, określonych w pozwoleniu wodno-prawnym ważnym do 2015 roku. Stwierdzono brak obowiązkowych badań ścieków w okresie 2005 do I półrocza 2006 r.. W wyniku zarządzeń pokontrolnych oczyszczono reaktor oczyszczalni, wymieniono wsad żywych bakterii, zwiększono natlenienie oraz zobowiązano do prowadzenia badań ścieków z częstotliwością określoną w pozwoleniu wodno-prawnym. Realizacja pierwszego etapu budowy kanalizacji sanitarnej umożliwiła wzrost ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię, co doprowadziło do stabilizacji składu ścieków (zmaląła dysproporcja pomiędzy ściekami dowożonymi i dopływającymi).
- **Oczyszczalnia gminna w Dubiczach Cerkiewnych.** Analiza prób ścieków oczyszczonych odprowadzanych do rzeki Orłanki, wykonana przez laboratorium PWiK Sp. Z o. o. w Olecku w sierpniu 2006 roku wykazała naruszenie wymaganych warunków wprowadzania ścieków oczyszczonych do odbiornika. Gmina podjęła działania zmierzające do doprowadzenia jakości ścieków do norm dopuszczalnych w pozwoleniu wodno-prawnym (m. in. zaszczepiono osad czynny z komunalnej oczyszczalni w Hajnówce).

3.2 JAKOŚĆ WÓD RZEKI NURZEC

Rzeka należy do rzek typowo nizinnych przepływających przez tereny bagienne i podmokłe. Wyływa z podmokłej doliny położonej na południowy-wschód od m. Czeremcha na wysokości ok. 180 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosi 100,2 km a powierzchnia zlewni 2082,6 km². Rzeka jest jedną z większych zlewni dopływów Bugu IV-rzędu.

Nurzec i jej dopływy odprowadzają wody z obszaru Wysoczyzny Bielskiej, Drohickiej i Wysokomazowieckiej będącymi mezoregionami Niziny Północno-Podlaskiej. Jednym z większych dopływów w górnej części zlewni rzeki jest rzeka Nurczyk o powierzchni zlewni 238 km². Inne dopływy to: Kukawka, Pełchówka i Płonka.

Badania monitoringowe rzeki prowadzone były w 7 punktach pomiarowych w 2004 roku z czego na terenie powiatu zlokalizowano 3 punkty pomiarowe: w m. Boćki (65,1 km), powyżej Brańska (45,5 km) oraz poniżej Brańska (42,0 km).

Wnioski z badań przeprowadzonych w 2004 r.

1. Ostatnie badania wykazały wody III klasy (zadawalającej jakości) w punkcie pomiarowym w m. Boćki, w punktach powyżej i poniżej Brańska woda odpowiadała IV klasie (niezadawalającej jakości).
2. Wskaźnikami klasyfikującymi do IV klasy były najczęściej: barwa, wskaźniki tlenowe: ChZT_{Mn}, ChZT_{Cr}, wskaźniki mikrobiologiczne oraz w punkcie powyżej Brańska wskaźniki biogenne: azot Kjeldahla i fosfor ogólny.
3. Ocena wody ze względu na przydatność do bytowania ryb wykazała, że wody rzeki Nurzec w punktach pomiarowych na terenie powiatu nie spełniają kryteriów jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych.
4. Ocena podatności wody rz. Nurzec na eutrofizację wykazała, że w punkcie powyżej Brańska wystąpiło nieznaczne przekroczenie wartości granicznej azotu azotanowego, powyżej której występuje eutrofizacja wód.

W 2006 roku badania przeprowadzono jedynie na ujściu Nurca do Bugu w miejscowości Tworkowice (powiat wysokomazowiecki). Ogólna ocena wód w tym profilu odpowiadała III klasie czystości. Ocena ze względu na przydatność do bytowania ryb wykazała, że wody rzeki Nurzec w tym profilu nie spełniały kryteriów jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych.

3.2.1 OSTATNIE WYNIKI KONTROLI OBIEKTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE ZLEWNI NURCA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

- **Oczyszczalnia gminna w Boćkach.** Kontrolę przeprowadzono 10 października 2007 r. Do oczyszczalni ścieków dopływają ścieki z miejscowości Boćki. Kanalizacja sanitarna obsługuje ok. 95% mieszkańców. Ścieki z nieskanalizowanej części miejscowości są dowożone do oczyszczalni sporadycznie. Ilość ścieków oczyszczonych w I półroczu 2007 wyniosła 10751 m³. Oględziny urządzeń oczyszczalni ścieków oraz wylotu do rzeki, nie wykazały występowania nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska. Badania jakości ścieków oczyszczonych wykonane we wrześniu 2006 r, wykazały brak przekroczeń warunków określonych w pozwoleniu wodno-prawnym. Badania rzeki Nurzec nie wykazały wyraźnego negatywnego wpływu wprowadzanych ścieków na jakość wód.
- **Oczyszczalnia gminna w Brańsku.** Kontrola przeprowadzona we wrześniu 2007 roku nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń określonych w pozwoleniu wodno-prawnym. Na początku czerwca 2006 roku, oczyszczalnia uzyskała nowe pozwolenie na odprowadzanie ścieków do rzeki Nurzec, ważne do 06.06.2016 Średnia ilość

- ścieków dowożonych do oczyszczalni wynosi około 300 m³/miesiąc (głównie z rzeźni i ubojni). Oględziny urządzeń oczyszczających ścieki w dniu kontroli, nie wykazały występowania nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska.
- **Oczyszczanie przydomowe na terenie Gminy Brańsk.** Do końca roku 2006 funkcjonowało ok. 322 oczyszczalni ścieków bytowo-gospodarczych. Zastosowane biologiczno-mechaniczne oczyszczanie ścieków z osadem czynnym, działa na zasadzie reaktorów integrujących komory napowietrzania i osadzania w jednym zbiorniku. Nie jest wymagane stosowania chemikaliów. W pierwszym półroczu 2007 Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim na wniosek wójta Gminy Brańsk udzieliło pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzanie oczyszczonych ścieków z nowowytworzonych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Kiersnówek i Majorowizna (do rzeki Nurzec) oraz miejscowości Kiersnowo i 5 oczyszczalni położonych w obrębie gruntów wsi Kalnica (do rowów melioracyjnych).
 - **Oczyszczalnia gminna w Rudce.** Za wprowadzanie w 2006, ścieków z oczyszczalni do wód powierzchniowych z naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu wodno-prawnym, Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wymierzył Gminie Rudka karę pieniężną, której termin płatności na wniosek Wójta Gminy, odroczone do 30 września 2008 r. W celu poprawy efektu oczyszczania podjęto działania związane z rozbudową kanalizacji sanitarnej w gminie. Prace rozpoczęto w 2005 roku, zakończenie planowane jest na koniec września 2008 r. Na początku stycznia 2006 roku przekazano do eksploatacji 6447 m sieci kanalizacyjnej i 51 sztuk przyłączy we wsi Olędy. Kontrola oczyszczalni przeprowadzona w kwietniu 2006 r. nie stwierdziła nieprawidłowości w pracy oczyszczalni ścieków, jednakże dokonana równocześnie ocena analiz wody z rowu melioracyjnego, którym odprowadzane są ścieki do rzeki Nurzec wykazały pogorszenie warunków tlenowych oraz wzrost związków biogenych i wskaźników mikrobiologicznych. Analiza wody z rzeki Nurzec powyżej i poniżej ujścia rowu, nie wykazały już wyraźnego negatywnego oddziaływania ścieków z oczyszczalni.
 - **Oczyszczalnia ścieków w Łubinie Kościelnym (gmina Bielsk Podlaski).** Eksploatacją oczyszczalni ścieków w Łubinie Kościelnym od końca października 2004 (od zakończenia przebudowy oczyszczalni) zajmuje się Zakład Usług Komunalnych w Bielsku Podlaskim. Pozwolenie z dnia 25.07.2006 roku ważne jest do lipca 2016 roku. Do oczyszczalni doprowadzane są ścieki systemem kanalizacyjnym ścieki z miejscowości: Łubin Kościelny, Łubin Rudolty, Grabowiec. Przedstawione w czasie ostatniej kontroli (wrzesień 2007 r.) wyniki analiz ścieków oczyszczonych (wykonanych przez Laboratorium Badania Ścieków PWiK Sp. z o.o w Hajnówce) wykazują brak przekroczeń warunków odprowadzania ścieków.

4 Wody podziemne

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, jako zasobów nieodnawialnych. Niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52 % powierzchni naszego kraju.

Najczęściej wody podziemne zanieczyszczone są lokalnie lub na większych obszarach różnymi substancjami chemicznymi, głównie są to azotany, fosforany, chlorki, siarczany i bardzo

często substancje ropopochodne. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych, azotanami i fosforanami na terenach rolniczych, są one także przyczyną degradacji zbiorników wodnych. Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z nieizolowanych wysypisk odpadów, z baz paliwowych i stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych.

Na terenie powiatu bielskiego w sieci monitoringu wód podziemnych zlokalizowano 1 punkt pomiarowy w sieci monitoringu krajowego (studnia w m. Andrianki) oraz 1 punkt pomiarowy w sieci regionalnej (studnia w m. Brańsk). Ostatnie badania przeprowadzono w 2005 roku, a w **2006 roku studni tych nie badano**.

Z przeprowadzonych w 2005 roku badań wynika, że wody podziemne na terenie powiatu bielskiego, podobnie jak w 2004 roku, były niezadowalającej jakości (studnia w m. Brańsk – IV klasa) i złej jakości (studnia w m. Andryjanki – V klasa). Uzyskane wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne. Woda nie spełniała wymagań warunków określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5 Gospodarka odpadami

Na terenie powiatu bielskiego zlokalizowanych jest 8 składowisk komunalnych. Nie funkcjonuje żadne stałe składowisko odpadów przemysłowych.

W wyniku wykonanych w ostatnich latach przeglądów ekologicznych oraz kontroli WIOŚ, jako nadające się do eksploatacji, (spośród dotychczas działających wysypisk) zakwalifikowano jedynie dwa: składowisko w Brańsku oraz nowo wybudowane (działające od stycznia 2006 roku) składowisko miasta i gminy Bielsk Podlaski w m. Augustowo. Pozostałe zakwalifikowano jako nie spełniające wymogów ochrony środowiska i przeznaczono do zamknięcia i rekultywacji do końca 2009 roku. W styczniu 2006 roku zamknięto składowisko gminy Orla w m. Spiczki oraz wyłączono z eksploatacji „stare” wysypisko gminy Bielsk Podlaski w m. Augustowo. Będą one w najbliższym czasie rekultywowane. Pozostałe składowiska są czynne.

Wykaz składowisk, ich stan techniczny oraz przeznaczenie, zestawiono w tabeli:

Wykaz wysypisk komunalnych na terenie powiatu bielskiego

Lp	Miasto/gmina	Miejscowość /lokalizacja	Data rozp. eksploatacji	Przewidywana data zakończenia	Powierzchnia (ha)	Pojemność obiektu (m ³)	Uwagi
1	Bielsk Podlaski	Augustowo	1988	2006	4,0	50000	Nieselektywne, bez izolacji podłoża (naturalne podłożę-gлина); nie eksploatowane od stycznia 2006, przeznaczone do zamknięcia i rekultywacji.
2	Bielsk Podlaski	Augustowo	2006	po 2012	2,3	105000	Nowe, nowoczesne, dwuwarstwowa izolacja podłoża, segregacja odpadów.
3	Brańsk	Brańsk przy drodze 0,65 km w kier. na Bujnowo	1992	po 2012	3,0	60000	Izolacja podłoża z jednowarstwowej folii z tworzyw sztucznych, nieselektywne; przeznaczone do eksploatacji.

4	Brańsk	Domanowo	b.d.	2009	0,38	b.d.	Nieselektywne, bez izolacji podłoża; przewidziane do zamknięcia i rekultywacji.
5	Boćki	Boćki-dawne wyrobisko żwiru	1988	2009	1,74	45000	Nieselektywne, bez izolacji podłoża (naturalne podłożę-gлина); przeznaczone do zamknięcia i rekultywacji.
6	Orla	Spiczki	1970	2006	0,5	b.d.	Nieselektywne, bez izolacji podłoża; zamknięte w styczniu 2006 r., przeznaczone do rekultywacji.
7	Rudka.	Rudka 1,2 km na pd. od miejscowości	1968	2009	0,5	15000	Nieselektywne, bez izolacji podłoża; przeznaczone do zamknięcia i rekultywacji.
8	Wyszki	Szpaki-wyrobisko żwiru	1988	2009	0,49	19249	Nieselektywne, bez izolacji podłoża (naturalne podłożę-gлина); przeznaczone do zamknięcia i rekultywacji.

5.1 ODPADY NIEBEZPIECZNE

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, WIOŚ w Białymstoku prowadzi ewidencję odpadów zaliczanych do niebezpiecznych. Na podstawie komputerowej bazy danych, zgromadzone informacje za 2006 r. obejmowały odpady wytworzone przez 5 producentów z terenu powiatu bielskiego. Są to:

- Samodzielny Publiczny ZOZ w Bielsku Podlaskim 18,261Mg,
- FPIU BISON-BIAL S.A. w Białymstoku Oddział w Bielsku Podlaskim 8,906 Mg,
- HOOP S.A. Zakład Produkcyjny Bielsk Podlaski 4,979 Mg,
- MLEKOWITA Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim 0,994 Mg,
- SPOŁEM PSS Bielsk Podlaski 0,060 Mg.

Łączna ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez w/w zakłady w 2006 roku wyniosła 29,828 Mg; 2,156 Mg zostało przekazane do odzysku, 27,495 Mg unieszkodliwiono poza składowaniem, a 0,766 Mg tymczasowo zmagazynowano u producenta. (uwaga: wymienione dane nie bilansują się, gdyż w niektórych przypadkach zakłady przekazały do wykorzystania bądź unieszkodliwienia większą ilość odpadów od wytworzonej w 2006 roku - były one tymczasowo magazynowane w roku poprzednim).

Zdecydowanie największym wytwórcą odpadów niebezpiecznych, podobnie jak w latach poprzednich, był w 2006 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim (18,261 Mg). Zdecydowana większość wytworzonych przez tego producenta odpadów (17,60 Mg) to medyczne odpady niebezpieczne o kodach: 18 01 03 oraz 18 01 02. Zostały one przekazane do unieszkodliwienia w spalarni odpadów medycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce.

Wyniki ostatnich kontroli obiektów z zakresu gospodarki odpadami przeprowadzonych przez WIOŚ od listopada 2006 roku, omówiono poniżej:

- **Oczyszczalnia ścieków w m. Łubin Kościelny.** Kontrola przeprowadzona 18.09.2007 r. wykazała, iż wytwarzane odpady (skratki, osad ściekowy nadmierny) są wywożone na oczyszczalnię ścieków w Bielsku Podlaskim. Ewidencja odpadów powstających na oczyszczalni nie jest prowadzona. Stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania odpadami nie jest uregulowany. Zbiornicze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów oraz sposobach gospodarowania nimi nie zostało przekazane do Urzędu Marszałkowskiego. Zostały wydane stosowne zarządzenia pokontrolne.
- **Oczyszczalnia ścieków w m. Brańsk.** Kontrola przeprowadzona w dniu 26.09.2007 r. wykazała, iż wytwarzane odpady (skratki, piasek i osad ściekowy nadmierny) są wywożone na wysypisko komunalne w Brańsku. Do czasu wywozu (co 3 miesiące) skratki i piasek są gromadzone w specjalnych pojemnikach, w których są higienizowane wapnem. Nadmierne osady ściekowe odwodnione na urządzeniu „draimad” są składowane w workach na poletku ociekowym. Osady wywożone są na wysypisko raz w miesiącu. We wrześniu 2007 roku osady zostały zbadane przez firmę EKOM w Białymstoku, gdzie stwierdzono, że osad może być zastosowany do nawożenia gleb. Ewidencja odpadów powstających na oczyszczalni oraz stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami jest uporządkowany.
- **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim (oczyszczalnia).** Kontrola przeprowadzona 10.05.2007 r. nie wykazała żadnych nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Skratki i piasek w całości usunięto na składowisko odpadów komunalnych, osady ściekowe od lutego przekazywane są rolnikom indywidualnym do nawożenia gleb. Osady ściekowe zostały zbadane przez spółkę EKOM. Zgodnie z opracowaną oceną spełniają warunki pod względem zawartości metali ciężkich i warunków sanitarnych i mogą być stosowane w rolnictwie, do rekultywacji gruntów i do kompostowania. Badania gleby przeznaczonej do nawożenia osadem ściekowym są prowadzone przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Białymstoku.
- **PPHU „SOKÓŁ” Jan Sokołowski w Brańsku.** Kontrola przeprowadzona w marcu 2007 r. wykazała, iż stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami nie jest uporządkowany. Kontrolowany podmiot nie prowadził ewidencji wytwarzanych odpadów. Nie przedłożył również Marszałkowi Województwa Podlaskiego sprawozdań o rodzajach i ilości odpadów i sposobach gospodarowania nimi w 2005 i 2006 roku. Odpady gromadzone były w sposób prawidłowy do czasu przekazania do wykorzystania lub unieszkodliwienia odpowiednim firmom, z którymi zawarto umowy. Wydano stosowne zarządzenia pokontrolne. Zostały one wykonane, o czym poinformowano osobnym pismem.
- **Firmy: Handlowo-Uslugowa „ALEKS” Piotr Aleksyuk Bielsk Podlaski, ADLER AGRO Sp. z o.o. Białystok (obiekt handlowy w Bielsku Podlaskim), „PROOGRÓD” Walentyna Gawryluk Bielsk Podlaski.** Kontrole przeprowadzone w marcu i maju 2007 roku w w/w obiektach handlowych, przeznaczonych do obrotu i gromadzenia środków ochrony roślin wykazały, iż spełniają one podstawowe wymogi ochrony środowiska. Na terenie obiektów nie przewiduje się konfekcjonowania środków ochrony roślin. Sprzedaż prowadzona będzie wyłącznie w oryginalnych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, odpowiednio oznakowanych. Firmy „ALEKS” oraz ADLER AGRO posiadają decyzje Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów niebezpiecznych (opakowań po środkach ochrony roślin).

- **„METAL ZŁOM” Skup Złomu Irena Bazyluk Bielsk Podlaski.** W 2007 roku WIOŚ kontrolował ten zakład 2-krotnie. Kontrola problemowa odbyła się w okresie luty – marzec. W jej wyniku wydano zarządzenia pokontrolne odpowiedniego prowadzenia ewidencji odpadów wytwarzanych oraz przesłania informacji o nich do Marszałka Województwa Podlaskiego. Zakład zarządzenia wykonał, o czym poinformował na piśmie. Kontrola inwestycyjna przeprowadzona została w czerwcu 2007 roku. Przedmiotowa inwestycja polega na przebudowie i rozbudowie budynku gospodarczo-magazynowego z przeznaczeniem na zakład recyklingu pojazdów, skup złomu i metali kolorowych oraz handel artykułami przemysłowymi. Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami powstającymi w związku z prowadzeniem stacji demontażu pojazdów, wynikający z przepisów ustawy o odpadach oraz ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, zostanie uregulowany po otrzymaniu pozwolenia na użytkowanie przedmiotowego obiektu.
- **FPIU BISON-BIAL S.A. Oddział Bielsk Podlaski.** Kontrola przeprowadzona w okresie grudzień 2006 – styczeń 2007 roku wykazała, iż stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami nie jest uregulowany. Brak prawidłowo prowadzonej ewidencji odpadów wytwarzanych oraz informacji do Marszałka Województwa Podlaskiego o odpadach wytworzonych w 2005 roku. W wyniku odpowiednich zarządzeń pokontrolnych zakład nieprawidłowości usunął.
- **„SUEMPOL” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** W trakcie kontroli (styczeń-luty 2007) stwierdzono, iż zakład w 2006 roku znacznie przekroczył ilość wytwarzanych odpadów określoną w informacji złożonej do Starosty Bielskiego z dnia 31.03.2003 r. Autoryzowany serwis „DAEWOO” w Bielsku Podlaskim, na terenie którego gromadzone były odpady niebezpieczne (zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim) został zlikwidowany. Ewidencja wytwarzanych odpadów prowadzona jest prawidłowo. Wydano stosowne zarządzenia pokontrolne.
- **Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe „MAKSUD” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Kontrola przeprowadzona w okresie czerwiec - lipiec 2007 roku nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Stan formalno-prawny jest uporządkowany. Odpady gromadzone w sposób prawidłowy do czasu przekazania do wykorzystania lub unieszkodliwienia. Prowadzona jest ewidencja odpadów.
- **„Mlekwita” Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Przeprowadzona w okresie wrzesień - październik 2007 roku kontrola gospodarki odpadami nie wykazała żadnych nieprawidłowości. Zakład posiada uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami, oraz w sposób prawidłowy prowadzi ewidencję wytwarzanych odpadów. W wyniku prowadzonej działalności na rynek wprowadzane są 4 rodzaje opakowań: z tworzyw sztucznych, papieru i tektury, aluminium oraz z materiałów naturalnych (drewno). Prowadzona jest ewidencja opakowań wprowadzanych na rynek. Obowiązek dotyczący osiągnięcia docelowego poziomu odzysku i recyklingu odpadów kontrolowana jednostka zleciła Organizacji Odzysku S.A. EUROBAG z siedzibą w Bydgoszczy. W trakcie kontroli przedstawiono aktualną ocenę osadu ściekowego ustabilizowanego po procesie odwodnienia z zakładowej oczyszczalni ścieków. Badania wykonane zostały w marcu i czerwcu 2007 roku. Wykazały że osad może być stosowany w rolnictwie do rekultywacji gruntów, na potrzeby rolnictwa oraz do kompostowania. Przedstawiono również badania gleby przeznaczonej do nawożenia osadem ustabilizowanym wykonane przez Fundację na Rzecz Rozwoju – Politechnika Białostocka w lipcu 2007 roku.

- **Zakład Mięśny „NETTER” w Bielsku Podlaskim.** W wyniku przeprowadzonej w marcu 2007 roku kontroli stwierdzono, iż stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami jest uporządkowany. Ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych oraz przekazywanych odpadów prowadzona jest prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami. W wyniku prowadzonej działalności na rynek wprowadzane są opakowania z papieru i tektury oraz z tworzyw sztucznych. Zakład osiągnął wymagany poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i nie zachodzi obowiązek wniesienia opłaty produktowej.
- **Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Krzywěj.** Przeprowadzona w lutym 2007 roku kontrola w wykazała szereg zaniedbań w zakresie formalno-prawnym. Brak uregulowań formalno-prawnych oraz ewidencji wytworzonych odpadów zgodnie z obowiązującymi wzorami dokumentów. Zakład nie przedłożył Marszałkowi Województwa Podlaskiego sprawozdania dotyczącego gospodarki odpadami za 2005 rok. WIOŚ wydał stosowne zarządzenia pokontrolne. Zostały one wykonane, o czym poinformowano pismem z dnia 07.05.2007 r.
- **Nowe wysypisko odpadów komunalnych gminy i miasta Bielsk Podlaski w m. Augustowo.** Kontrola przeprowadzona w listopadzie 2006 r. stwierdziła, iż wszystkie odpady są składowane nieselektywnie. Na placu pod kontenery dla surowców wtórnych brak selektywnego gromadzenia odpadów. W punkcie czasowego przetrzymywania odpadów problemowych brak odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Na placu demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz placu czasowego składowania gruzu budowlanego również nie stwierdzono gromadzenia odpadów. W trakcie kontroli nie stwierdzono czasowego magazynowania surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych oraz odzysku odpadów. Badania monitoringowe składowiska są prowadzone i będą przekazane do WIOŚ po zakończeniu roku. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na sposób prowadzenia ewidencji dotyczącej pomiaru ilości materiałów wykorzystywanych jako warstwy przesypowe i izolacyjne do przykrycia składowanych odpadów oraz pomiaru czasu pracy sprzętu. Stara kwatera składowiska obsypana jest częściowo ziemią pochodzącą z wykopów pod kanalizację sanitarną zakładaną w obrębie miasta oraz oznakowana tablicami informującymi o zakazie składowania odpadów. Stare wysypisko przeznaczone zostało do rekultywacji w 2007 roku. Podczas kontroli udzielono instruktażu w zakresie ewidencji, selektywnego składowania odpadów oraz sposobu postępowania z odpadami niebezpiecznymi stwierdzonymi w strumieniu odpadów komunalnych.

6 Hałas komunikacyjny i przemysłowy

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na klimat akustyczny województwa podlaskiego są komunikacja drogowa oraz w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu.

Hałas komunikacyjny jest obecnie najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu w środowisku zurbanizowanym. Ciągły wzrost ilości pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, braku obwodnic miejskich, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym.

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów przemysłowych. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których

ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja źródła są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości dla otoczenia.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi badania hałasu przemysłowego i komunikacyjnego na terenie całego województwa podlaskiego. Badania prowadzone są w ramach planowych kontroli oraz w ramach działań interwencyjnych w wyniku skarg społeczeństwa.

Ogólne zasady ochrony środowiska przed hałasem określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Według tej ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku ujęte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem wartości poziomów dopuszczalnych hałasu są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory dnia i nocy. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Hałas komunikacyjny

W 2005 r. na terenie województwa podlaskiego Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku przeprowadziła badania hałasu w 23 punktach pomiarowych należących do programu Generalnego Pomiaru Ruchu. Na terenie powiatu bielskiego przeprowadzono wówczas pomiar w jednym punkcie i zaobserwowano przekroczenie norm dopuszczalnych hałasu zarówno w porze dziennej, jak i nocnej o kilka decybeli (należy dodać że podobna sytuacja miała miejsce w każdym punkcie pomiarowych na terenie województwa). Szczegółowe informacje dotyczące wyników tych badań zostały zamieszczone w Informacji o stanie środowiska powiatu przekazanej w październiku 2006 roku. Od tamtego momentu badania nie były powtarzane.

Hałas przemysłowy

Prowadzone przez Inspektorat działania kontrolne dotyczyły zakładów przemysłowych, w których stwierdzono wcześniej nadmierną emisję hałasu do środowiska i które mają ustalony dopuszczalny poziom jego emisji, a także obiektów mniejszych, których działalność stwarzała uciążliwość dla otoczenia, w tym dla ludzi. W ewidencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska znajduje się aktualnie 11 podmiotów gospodarczych z terenu powiatu bielskiego, których działalność gospodarcza może być potencjalnie przyczyną uciążliwości poprzez pogorszenie klimatu akustycznego wokół obiektu. Od października 2006 roku przeprowadzono na terenie powiatu bielskiego dwie kontrole.

- kontrola Zakładu Stolarskiego P. Stanisława Nieściora zlokalizowanego w Bielsku Podlaskim przy ul. Wiejskiej 2. miała charakter interwencyjny i odbyła się w marcu 2007 roku. Podczas kontroli przeprowadzono pomiary emisji hałasu pochodzące z urządzeń tartaku w porze dziennej przy pracujących urządzeniach. Na podstawie otrzymanych wyników stwierdzono, iż dopuszczalne wartości emisji hałasu do środowiska na terenach otaczającej zabudowy mieszkaniowej nie są przekraczane.

- kontrola w zakładzie „MLEKOVITA” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim, ul. Wojska Polskiego 52. na przełomie września i października 2007 roku Głównymi źródłami emisji hałasu w zakładzie są: wentylator ciągu spalin, oczyszczalnia ścieków, proszkownia oraz zespół skraplaczy obudowany płytami dźwiękochłonnymi. Przeprowadzone pomiary nie wykazały występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na chronionych terenach mieszkalnych w porze dziennej i nocnej.

7 Pola elektromagnetyczne

Nowym monitorowanym, źródłem zagrożenia dla środowiska są pola elektromagnetyczne. Wprowadzone przepisy dotyczące norm środowiskowych obejmują pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Zasady pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883 z dnia 14 listopada 2003 r.).

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych wyróżniony został dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności.

Sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się metodą pomiaru pól elektromagnetycznych w środowisku w otoczeniu instalacji wytwarzających takie pola i porównując otrzymane wyniki pomiarów z wartościami dopuszczalnymi parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Na terenie powiatu zlokalizowane są 2 większe źródła pól: nadajniki PTK CENTERTEL i Radia Maryja zainstalowane na dachu elewatorów zbożowych przy ulicy Kleszczelowskiej 84a oraz nadajniki na kominie MPEC w Bielsku Podlaskim przy ul. Rejonowej 11. Wyniki pomiarów kontrolnych przeprowadzonych w 2005 roku nie wykazały przekroczeń norm. Od tego czasu Inspektorat nie przeprowadził żadnej kontroli obiektów nadawczych emitujących pola elektromagnetyczne na terenie powiatu.

8 Ochrona środowiska przed awariami

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr obiektów mogące spowodować poważne awarie (zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka), a także kontroluje te obiekty. **Na terenie powiatu bielskiego** aktualnie nie występują obiekty tego rejestru.

W ramach działań związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku uczestniczy w systematycznie powtarzających się, dwudniowych akcjach organizowanych pod kryptonimem „Niebezpieczne przewozy”. Działania prowadzone są na obszarze województwa podlaskiego, na głównych drogach wylotowych z Białegostoku, w tym w kierunku Białystok – Bielsk Podlaski – Siemiatycze.

Organizatorem akcji jest Komenda Wojewódzka Policji przy współpracy Państwowej Straży Pożarnej, Transportowego Dozoru Technicznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Straży Granicznej i Inspekcji Transportu Drogowego.

Kontrolowane są kołowe i kolejowe środki transportu materiałów toksycznych i surowców chemicznych. Zakres kontroli obejmuje sprawdzenie stanu technicznego środków transportu, obowiązkowego wyposażenia, prawidłowości oznakowania oraz kompletności dokumentów.

W 2006 r. na terenie województwa podlaskiego skontrolowano ogółem 689 pojazdów, z czego na terenie powiatu bielskiego kontroli poddano 23 pojazdy przewożące towary niebezpieczne.

Podczas działań kontrolnych na terenie powiatu zastosowano 5 pouczeń, nie wydano żadnych decyzji administracyjnych, mandatów karnych i wniosków o ukaranie oraz nie zatrzymano w żadnym z przypadków dowodu rejestracyjnego. Tylko w jednej sytuacji stwierdzono wykroczenie z art. 87 § 1 Kodeksu Wykroczeń.

9 Kontrole interwencyjne

Na terenie powiatu w 2007 roku Inspektorat nie prowadził spraw o charakterze interwencyjnym.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Białymstoku

**NACZELNIK WYDZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA**

mgr inż. Grzegorz Bok

Akceptował:

**w.z. Podlaskiego Wojewódzkiego
Inspektora Ochrony Środowiska**
inż. Lech Januszko
Zastępca Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska